

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko – sanskog kantona (“Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona” broj 5/08), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Vlada Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana 15.03.2019.godine, d o n o s i:

Z A K L J U Č A K

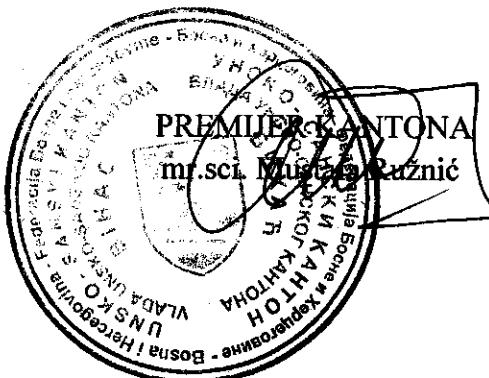
I

Prima se na znanje Informacija o stanju sigurnosti od vršnjačkog nasilja u školama na području Unsko – sanskog kantona za 2018. godinu, s tim da se ista uputi Skupštini Unsko-sanskog kantona na razmatranje.

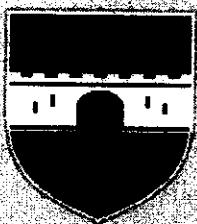
II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-017-188/2019
Bihać; 15.03.2019. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH
POSLOVA**

**BOSSNA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSSNA AND
HERZEGOVINA
THE UNSKO-SANSKI CANTON
MINISTRY OF THE INTERIOR**

UPRAVA POLICIJE

Broj: 05-04/04-1-05-49/18

Dana, 22.02.2019. godine

**INFORMACIJA
O STANJU SIGURNOSTI UČENIKA OD
VRŠNJAČKOG NASHILA
U ŠKOLAMA UNSKO – SANSKOG KANTONA
U 2018. GODINI**

Bilans, februar 2019. godine

SADRŽAJ

I UVOD	3
A - Opća zapažanja o vršnjačkom nasilju	4
II STANJE SIGURNOSTI UČENIKA OD VRŠNJAČKOG NASILJA U ŠKOLAMA UNSKO – SANSKOG KANTONA	7
A - Stanje u 2018. godini	7
III OCJENA STANJA	13
A - Osnovna ocjena	13
B - Rezime	15
C - Prijedlog mjera	15

I – UVOD

Nasilje nad djecom je ozbiljan društveni problem i danas je jedan od najčešćih oblika kršenja osnovnih prava i interesa djece. Osnovno pravo svakog djeteta, pravo na život i razvoj, ne samo da je povrijedeno već i ozbiljno ugroženo različitim oblicima nasilja koje na dijete ostavlja trajne i teške fizičke i psihičke posljedice.

Kako se nasilje dešava svugdje: u učionici, hodnicima, na igralištima, na ulici, u javnom prevozu svi postajemo njegovi svjedoci. Pitanje je da li ga znamo prepoznati, da li činimo dovoljno da ga spriječimo, da pomognemo žrtvi, da se bavimo nasilnikom. Kako se o nasilju mnogo piše, ono je udarna vijest u medijima, pa se smatra da ga ima više nego ranije. Koliko su te procjene tačne, teško je reći bez pravih i sveobuhvatnih istraživanja. S obzirom da se o vršnjačkom nasilju sve više govori što je dobro, samim tim ga je lakše uočiti, prepoznati, spriječiti.

Nasilje među djecom obuhvata širok spektar agresivnih ponašanja koja se događaju među djecom, od rješavanja sukoba nasilnim putem, neprihvatljivog izražavanja ljutnje ili frustracije, do ozbiljnih incidenata uz upotrebu oružja.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereni prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povredivanja, a koje se neovisno o mjestu izvršenja može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i odražava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca).

Međutim, moramo istaći, da se policija uglavnom susreće sa posljedicama vršnjačkog nasilja, kada je ono eskaliralo i poprimilo ozbiljnije posljedice.

Za pravilan pristup navedenoj problematici neophodna je stručnost i visok stepen koordinacije između institucija koje se bave istom (ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, ministarstva unutrašnjih poslova, centra za socijalni rad, škola, nevladinih i vladinih organizacija i medija).

Iako je vidljiv napredak, posebno kada su u pitanju edukacije, koje su sve brojnije i raznovrsnije, bitno je napomenuti da se i dalje svi slučajevi vršnjačkog nasilja ne prijavljuju policiji, a laki oblici rješavaju se na nivou škola, roditelja i centra za socijalni rad. Pojedini oblici se i ne otkriju, jer žrtve iz raznih razloga trpe i prikrivaju nasilje, svjesno trpe maltretiranje i poniženje, što ne omogućava rješavanje ove problematike jer se nasilje produžava i postaje intenzivnije. Istraživanja su pokazala da mnoga djeца (žrtve) ne prijavljuju nasilje, iz razloga što se nasilnici (počinjenici) nedovoljno ili nikako ne sankcionisu. I dalje su prisutni strah, zablude, nedovoljna informiranost i slaba educiranost, kako bi se prije svega nasilje prepoznalo, a što se može prevazići kvalitetnom edukacijom i proaktivnim radom svih nadležnih.

S tim u vezi:

- Pripadnici PS Bihać koji su angažovani na projektu „Rad policije u zajednici“ su sačinili plan predavanja po školama na području koje pokriva PS Bihać gdje su, na temu „Maloljetnička delikvencija i vršnjačko nasilje“, u osnovnim i srednjim školama tokom 2018. godine održali 9 predavanja (edukacija) kojima je prisustvovalo 555 učenika.

- Pripadnici PS Bosanska Krupa koji su angažovani na projektu „Rad policije u zajednici“ sačinili su plan predavanja po školama na temu „Maloljetnička delikvencija sa akcentom na vršnjačko nasilje“ te u osnovnim i srednjim školama na području svoje općine tokom 2018. godine održali 15 predavanja (edukacija) kojima je prisustvovalo oko 500 učenika.

- Pripadnici PS Bužim koji su angažovani na projektu „Rad policije u zajednici“ sačinili su plan predavanja po školama na temu „Maloljetnička delikvencija sa akcentom na vršnjačko nasilje“ te u osnovnim i srednjim školama na području svoje općine tokom 2018. godine održali 15 predavanja (edukacija) kojima je prisustvovalo 300 učenika.

- Policijski službenik PS Velika Kladuša koji je angažovan na projektu „Rad policije u zajednici“, vođa sektora i pomoćnik Komandira za JRiM obavili su više razgovora sa direktorima i pedagozima osnovnih i srednjih škola, na okolnosti sigurnost učenika i vršnjačko nasilje.

- Policijski službenik PS B.Petrovac koji je angažovan na projektu „Rad policije u zajednici“ i vođe sigurnosnih sekora, imali su jako dobru saradnju sa direktorima i pedagozima osnovnih i srednjih škola na području svoje općine.

Polički službenici svakodnevno vrše obilaske osnovnih i srednjih škola na području svog Grada/općine u cilju preventivnog djelovanja a posebno u vrijeme školskih odmora i između smjena učenika.

O vršnjačkom nasilju, Uprava policije, Ministarstva unutrašnjih poslova Unsko – sanskog kantona, kroz svoje informacije izvještava Vladu i Skupštinu USK.

A – Opća zapažanja o vršnjačkom nasilju

Nasilje među vršnjacima u zadnje vrijeme često je zastupljena tema istraživanja, stručnih skupova, televizijskih emisija, novinskih članaka pa i svakidašnjeg razgovora onih koji rade s djecom i mladima.

Kod definiranja pojma vršnjačko nasilje često nailazimo na teškoće. Naime, nasilje je usko povezano s pojmovima kao što su: sukob i zlostavljanje. Nerijetko se sukob smatra nasiljem, iako on to nije. Sukob je posljedica različitosti u mišljenjima, željama, opažanjima, vjerovanjima, stavovima. On je svakodnevni i javlja se na svim mjestima gdje djeca i mлади borave: vrtići, škole, porodica itd.

Vršnjačko nasilje ili nasilje među školskom djecom ili nasilje u školama (bullying) podrazumjeva agresivno ponašanje u kome je namjera da se ugrozi druga osoba. Pored namjere, karakterišu ga nesrazmjer snaga i ponavljanje kroz duže vrijeme. Upravo zbog ponavljanja, treba ga razlikovati od izoliranih lakših slučajeva (oblika) negativnog ponašanja, te šala koje su dio igre ili imaju prijateljsku osnovu.

Zlostavljanje je posebna vrsta nasilja koja traje dulje vrijeme, stalno se iskazuje prema istom pojedincu ili grupi od strane pojedinca ili grupe. Može imati oblik prijetnji, tjelesnih ozljeda, odbacivanja, ruganja, zadirkivanja, ogovaranja, otudivanja stvari, prenesene agresije prema objektima (vandalizam u školama, pisanje raznih grafita).

Po oblicima razlikujemo direktno i indirektno nasilje, zatim verbalno i fizičko, a imamo i četiri podvrste nasilja i to psihičko i emocionalno nasilje, seksualno, kulturno i ekonomsko.

Direktno nasilje se prepoznaje po razmjerno otvorenim i direktnim napadima na žrtvu (ruganje, ponižavanje, vrijeđanje, kritiziranje, naređivanje, naguravanje, udaranje, čupanje), a u indirektno spadaju oblici poput: društvene izolacije, ignoriranja, ogovaranja, nagovaranje drugih da nekome naude.

Fizičko je nasilje ono koje se najlakše uočava, a uključuje udaranje, štipanje, čupanje, naguravanje i slično. Verbalno nasilje često prati fizičko, a uključuje: vrijeđanje, širenje glasina, zadirkivanje, ismijavanje i sl.

Psihičko i emocionalno nasilje uključuje namjerno isključivanje žrtve iz zajedničkih aktivnosti razreda ili grupe, nazivanje pogrdnim imenima, širenje glasina s ciljem izolacije, oštećivanje djetetovih stvari. Ovim se postupcima djetetu nanosi duševna bol i sramota, seksualno nasilje podrazumijeva neželjeni fizički kontakt, spolno uznemiravanje i dobacivanje, uvredljive komentare, kulturno nasilje podrazumijeva vrijeđanje na nacionalnoj, religijskoj i rasnoj osnovi i ekonomsko nasilje podrazumijeva krađu i iznuđivanje novca.

U posljednje vrijeme nasilje putem interneta ili mobilnog telefona (cyberbullying) je sve aktuelniji oblik nasilja, a najčešće se odnosi na vrijeđanje, uznemiravanje, slanje prijetečih i uvredljivih poruka, lažno predstavljanje, podsticanje na mržnju i nasilje i sl., a žrtvu navodi na iznošenje ličnih podataka, otkrivanje porodičnih prilika, pristupanje raznim grupama čiji ciljevi mogu biti opasni po dijete.

Ono što ga razlikuje od drugih vrsta nasilja je činjenica da djeca istom mogu biti izložena i tamo gdje su do sada bili potpuno sigurni i da to nasilje, za razliku od drugih, može trajati 24 sata svakog dana u nedjelji.

Vršnjačko nasilje je veoma ozbiljan oblik nasilja koji za posljedicu po žrtvi može imati, čak i ubistvo ili samoubistvo (suicid).

Glavni i krajnji cilj svakog društva je „škola bez nasilja“, ali kada se promatra i analizira ovakav vid nasilja potrebno je imati u vidu tranziciju društva, teško ekonomsko-socijalno stanje naročito u nekim porodicama, nezaposlenost i slabljenje roditeljske brige, kao i sam uticaj porodice na djecu, poremećen sistem vrijednosti u kome se dio mladih identificuje sa kriminogenim licima, uticaj medija itd.

Taj nedostatak pažnje jedan dio mladih pokušava nadoknaditi kroz vršenje nasilja nad svojim vršnjacima u školi, kojim se ugrožava sigurnost djece.

Zapažanja ukazuju da je prisutna nedovoljna educiranost osoblja u školama, djece, roditelja, ali i policijskih službenika, te se zbog toga neki slučajevi ne prepoznaju i ostaju nekažnjeni, ali se stanje poboljšava, te se zbog neznanja, nesigurnosti pojedinaca, straha od osude sredine slučajevi nasilja zataškavaju, poriču i budu primijećeni tek kad eskaliraju u krivično djelo.

Ponekad se roditelji djece koja vrše vršnjačko nasilje neprimjereno ponašaju prema osoblju škola, ali i drugim učenicima ne prihvatajući činjenično stanje, negiraju krivicu vlastitog djeteta i sl., što je posljedica i nedovoljne edukacije i informiranosti istih.

Vršnjačko nasilje ne postoji kao krivično djelo, ali se može prepoznati kroz druga krivična djela kao što su: učestvovanje u tuči, ugrožavanje sigurnosti, TTP, LTP, krađa, lažno prijavljivanje, nasilničko ponašanje, iznuda, ucjena i dr.

U periodu 2013.- 2017. godina na području Unsko snskog kantona evidentirana su 294 slučaja vršnjačkog nasilja, od kojih se 51 odnosi na KD, 126 na narušavanje JRIJM i 117 na ostalo (fizički napadi, verbalni konflikt, psihičko maltretiranje). Ukupno je evidentirano 397 počinioца i 296 žrtava.

Najmanji broj slučajeva vršnjačkog nasilja bio je evidentiran 2013. godine (44), a najveći 2016.godine (76). Ipak statistički podaci ukazuju da su podaci po godinama oscilirali.

BROJ SLUČAJEVA VRŠNJAČKOG NASILJA (2013.-2017.)

GODINA	BROJ SLUČAJEVA	KRETANJE
2013.	44	↓
2014.	53	↑
2015.	69	↑
2016.	76	↑
2017.	52	↓

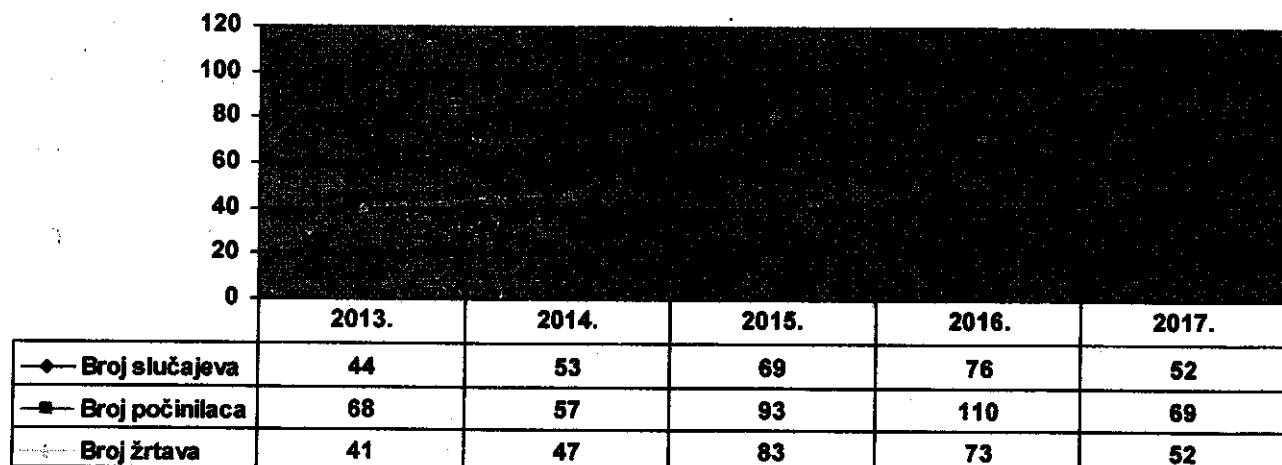
STRUKTURA VRŠNJAČKOG NASILJA (2013.-2017.)

GODINA	BROJ SLUČAJEVA			
	KD	NARUŠAVANJA JRiM	OSTALO	SVEGA
2013.	6	30	8	44
2014.	10	27	16	53
2015.	16	16	37	69
2016.	10	31	35	76
2017.	9	22	21	52

BROJ POČINILACA I ŽRTAVA (2013.-2017.)

GODINA	POČINIOCI	ŽRTVE
2013.	68	41
2014.	57	47
2015.	93	83
2016.	110	73
2017.	69	52

**GRAFIČKI PRIKAZ BROJA SLUČAJEVA
VRŠNJAČKOG NASILJA, POČINILACA I ŽRTAVA**

II – STANJE SIGURNOSTI UČENIKA OD VRŠNJAČKOG NASILJA U ŠKOLAMA USK

A - Stanje u 2018. godini

Stanje vršnjačkog nasilja u 2018. godini, u odnosu na 2017. godinu karakteriše povećanje broja slučajeva, počinilaca i broja žrtava.

Organizacione jedinice Uprave policije u 2018. godini evidentirale su ukupno 87 slučaja vršnjačkog nasilja, što je za 35 ili 67 % više u odnosu na 2017.godinu.

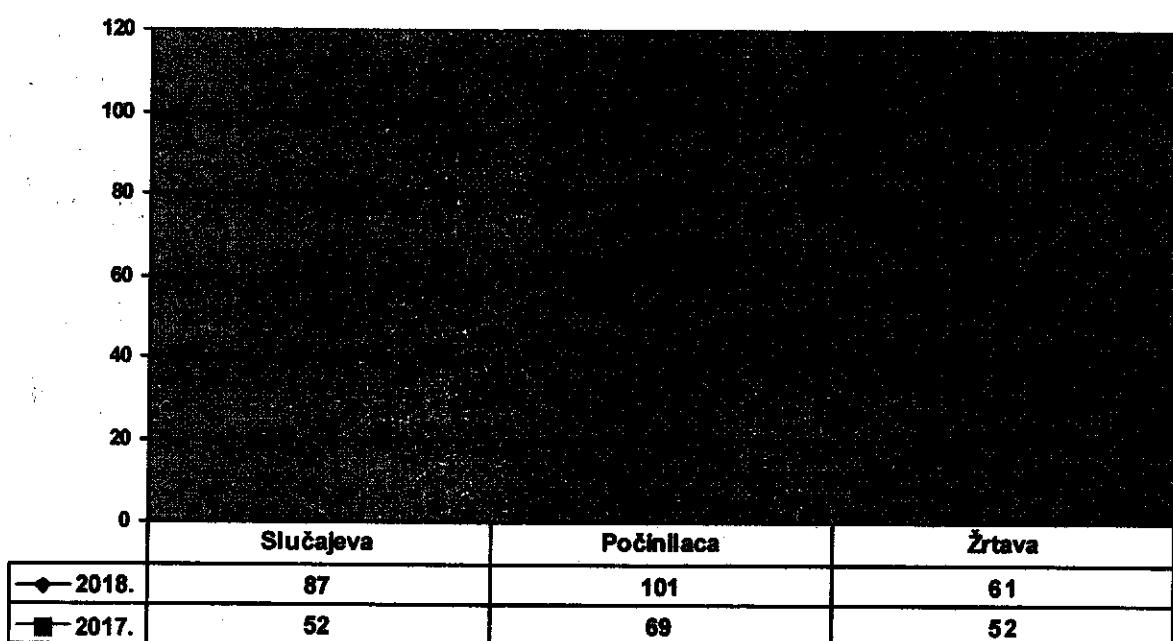
Ukupno je evidentiran 101 počinioč vršnjačkog nasilja, što je za 32 ili 46,4 % više u odnosu na 2017. godinu i 61 žrtva, što je više za 9 ili 17 %.

Ostvaren je i visok stepen saradnje sa direktorima osnovnih i srednjih škola, centrima za socijalni rad i roditeljima, ali i pravosudnim organima, zdravstvenim ustanovama, vijećem roditelja itd.

UPOREDNI PODACI SLUČAJEVA VRŠNJAČKOG NASILJA

GODINA	BROJ		
	SLUČAJEVA	POČINILACA	ŽRTAVA
2018.	87	101	61
2017.	52	69	52
RAZLIKA + / -	+35	+32	+9
RAZLIKA %	+67	+46,4	+17

GRAFIČKI PRIKAZ BROJA SLUČAJEVA VRŠNJAČKOG NASILJA, POČINILACA I ŽRTAVA ZA 2018./2017.GODINU

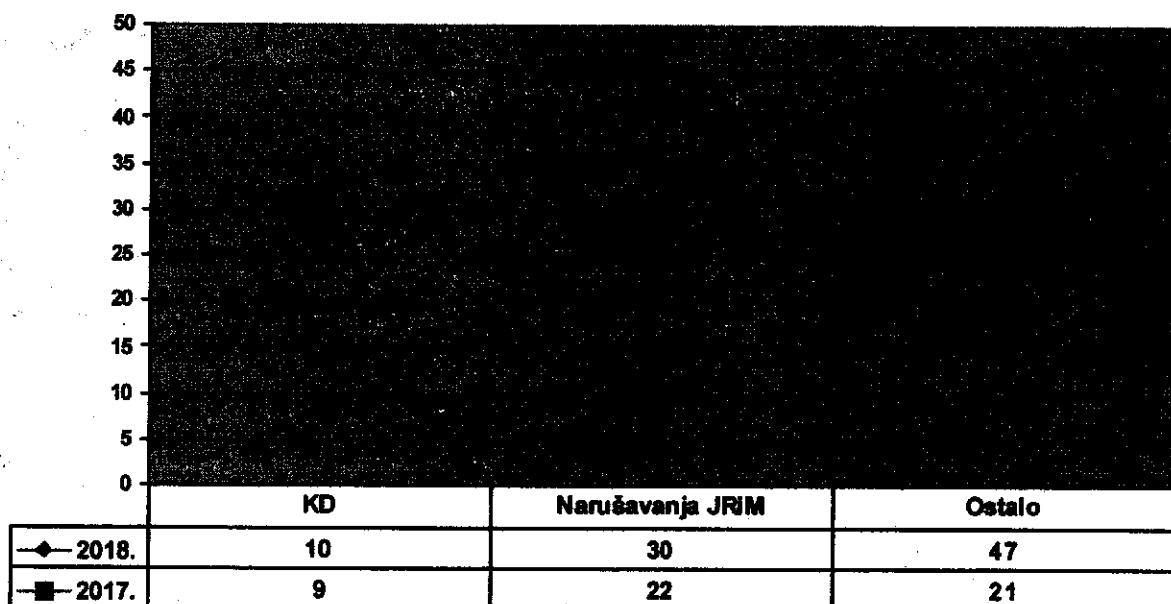
Zapažanja ukazuju da se opće stanje u društvu preslikava i na ovu oblast. Roditelji pojedine djece jednostavno zanemaruju brigu o djeci ili su nasilni u porodici što dijete „upija“ i imitirajući svoje junake ne samo iz kuće već i sa interneta i sl. postaje nasilno te vrši nasilje nad drugom djecom. Među uzroke vršnjačkog nasilja treba ubrojati i zanemarivanje vaspitne uloge škole, nedovoljnu brigu društva o mladim, kao i sveopšti nedostatak edukacije o navedenoj problematici.

STRUKTURA VRŠNJAČKOG NASILJA 2018./2017.

GODINA	KD	NARUŠAVANJA JRIM	OSTALO
2018.	10	30	47
2017.	9	22	21
RAZLIKA +/-	+1	+8	+26
RAZLIKA %	+11	+36,4	+124

Iz strukture je vidljivo da su krivična djela počinjena vršnjačkim nasiljem u porastu za 1 ili 11%, narušavanja JRiM za 8 ili 36,4 % i ostali slučajevi za 26 ili 124 %.

GRAFIČKI PRIKAZ STRUKTURE VRŠNJAČKOG NASILJA 2018./2017.

STRUKTURA VRŠNJAČKOG NASILJA PO GRADOVIMA / OPĆINAMA

GRAD/ OPĆINA	STRUKTURA			
	KD	NARUŠAVANJA JRiM	OSTALO	SVEGA
Bihać	4	1	9	14
B.Petrovac		1		1
Cazin	4	20	19	43
S.Most	1	4	8	13
Ključ				
V.Kladuša			8	8
B.Krupa	1	4	3	8
Bužim				
2018. godina	10	30	47	87
2017. godina	9	22	21	52

Vršnjačko nasilje je evidentirano na području Grada Cazina (43), zatim Grada Bihaća (14), općine Sanski Most (13), općine Bosanska Krupa (8), općine Velika Kladuša (8) i općine Bosanski Petrovac (1). Na području općina Bužim i Ključ nisu evidentirani slučajevi vršnjačkog nasilja. Krivična djela evidentirana su u Bihaću (4), Cazinu (4), Sanskom Mostu (1) i Bosanskoj Krupi (1).

Uporedni podaci slučajeva vršnjačkog nasilja 2018./2017.godina po gradovima / općinama:

GRAD/OPĆINA	BROJ SLUČAJEVA		RAZLIKA +/-
	2018.	2017.	
Bihać	14	3	+11
B.Petrovac	1	-	+1
Cazin	43	10	+33
S.Most	13	2	+11
Ključ		5	-5
V.Kladuša	8	20	-12
B.Krupa	8	10	-2
Bužim		2	-2

Do smanjenja broja slučaja vršnjačkog nasilja došlo je na području općine Velika Kladuša (za 12 slučaja), općine Ključa (za 5 slučaja), općine Bosanska Krupa (2 slučaja) i općine Bužim (za 2 slučaja), do povećanja je došlo na području Grada Cazina (za 33 slučaja), Grada Bihaća (za 11 slučaja), općine Sanski Most (za 11 slučaja) i općine Bosanski Petrovac (za 1 slučaj).

U 2018. godini evidentiran je 101 počinioca (više za 32 ili 46,4 %), od čega 90 muških (više za 27 ili 43 %) i 11 ženskih osoba (više za 5 ili 83 %) u odnosu na 2017.godinu. Na muške počinioce odnosi se 89 %, a na ženske 11 % počinioaca.

**TABELARNI PREGLED POČINILACA SA POLNOM I STAROSNOM
STRUKTUROM PO GRADOVIMA / OPĆINAMA**

GRAD/ OPĆINA	POČINILACA	POLNA STRUKTURA		STAROSNA STRUKTURA			
		M	Ž	Do 14	14-16	16-18	Preko 18
Bihać	27	4	3	9	13	5	
B.Petrovac	1	1				1	
Cazin	32	30	2			30	2
S.Most	16	14	2	7	3	6	
Ključ							
V.Kladuša	13	11	2	6	6	1	
B.Krupa	12	10	2	2	5	5	
Bužim							
2018. godina	101	90	11	24	27	48	2
2017. godina	69	63	6	21	36	24	8

Po starosnoj strukturi najbrojniji su počinioci od 16 - 18 godina (48), zatim počinioci od 14-16 godina (27), do 14 godina starosti (24), a najmanje je počinioca preko 18 godina starosti (2).

Do povećanja je došlo kod počinioca starosne dobi od 16 – 18 godina (za 24 ili 100 %), zatim od 14 – 16 godina (za 11 ili 68,8 %) i do 14 godina starosti (za 3 ili 14,3 %), dok je smanjenje evidentno kod počinioca starosti preko 18 godina (za 6 ili 75 %)

U vršnjačkom nasilju evidentirana je 61 žrtva (više za 9 ili 17 % u odnosu na 2017.godinu), od čega 45 (ili 73,8 %) muških i 16 (ili 26,2 %) ženskih. Broj muških žrtava je u porastu za 1 ili 2,3 %, a ženskih za 8 ili 100 %.

**TABELARNI PREGLED ŽRTAVA SA POLNOM I STAROSNOM
STRUKTUROM PO GRADOVIMA / OPĆINAMA**

GRAD/ OPĆINA	BROJ ŽRTAVA	POLNA STRUKTURA		STAROSNA STRUKTURA			
		M	Ž	Do 14	14-16	16-18	Preko 18
Bihać	19	14	5	4	8	4	3
B.Petrovac	1	1				1	
Cazin	19	16	3	1	10	6	2
S.Most	6	3	3		6		
Ključ							
V.Kladuša	8	7	1	3	4	1	
B.Krupa	8	4	4	2	2	3	1
Bužim							
2018.godina	61	45	16	10	39	15	6
2017.godina	52	44	8	13	12	23	3

Najbrojnije su žrtve starosti od 14 do 16 (30), zatim starosti od 16 do 18 godina (15), starosti do 14 godina (10), a najmanje je žrtava preko 18 godina (6). Do povećanja je došlo kod žrtava starosne dobi od 14 – 16 godina (za 17 ili 131 %) i kod počinioца starosti preko 18 godina (za 3 ili 100 %), a do smanjenja kod žrtava starosti od 16 – 18 godina (za 8 ili 35 %) i do 14 godina starosti (za 3 ili 23 %).

Kao posljedica vršnjačkog nasilja tri lica su zadobila TTP (Bihać-2 i Cazin-1) i 22 lica lakše tjelesne povrede (Bihać-3, Bosanski Petrovac-1, Cazin-13, Velika Kladuša-4 i Bosanska Krupa-1). U 2018. godini nisu evidentirani smrtni slučajevi kao posljedica vršnjačkog nasilja, niti je bilo samoubistava.

Od počinilaca policija je privremeno izuzela 2 predmeta (bokser i eksplozivna sredstva).

TABELARNI PREGLED PRIJAVITELJA VRŠNJAČKOG NASILJA PO GRADOVIMA / OPĆINAMA

	RODITELJ	OBRAZOVNA USTANOVA	ŽRTVA	OSTALO
BIHAĆ	5	6	2	2 (staratelj i KB „dr.Irfan Ljubijankić“)
PETROVAC			1	
CAZIN	18	9	7	9 (Dom zdravlja Cazin)
S.MOST	3	3		7 (1 policijski službenik i 6 građani)
KLJUČ				
V.KLADUŠA	4		2	4 (Dom zdravlja V.Kladuša)
B.KRUPA	2	5		1 (Dom zdravlja B.Krupa)
BUŽIM				
I – XII 2018.	32	23	12	23
I – XII 2017.	13	25	9	11

Iz tabele je vidljivo da su u 32 slučaja nasilje prijavili roditelji, u 23 slučaja nasilje su prijavile obrazovne ustanove, u 12 slučaja žrtva, a u 23 slučaja ostalo (zdravstvene ustanove, građani i policijski službenici).

**PREGLED KRIVIČNIH DJELA POČINJENIH VRŠNJAČKIM NASILJEM
PO GRADOVIMA / OPĆINAMA**

NAZIV KD	Bihać	B.Petrovac	Cazin	S.Most	Ključ	V.Kladuša	B.Krupa	Bužim	UKUPNO KD	UKUPNO POČINILACA
TTP	2								2	2
LTP	1		2				1		4	5
Nasilničko ponašanje	1		1						2	5
Razbojništvo			1						1	2
Krađa				1					1	1
UKUPNO ZAHVATI	4									
UKUPNO ZAHVATI	7									

Došlo je do povećanja broja krivičnih djela za 1 ili 11 %, kao i počinioca za 6 ili 67 %.

Od ukupno 10 krivičnih djela dva se odnosi na nanošenje TTP, četiri na nanošenje LTP, dva na nasilničko ponašanje i po jedno na razbojništvo i krađu. Za ova krivična djela prijavljeno je 15 lica.

Policjski službenici su sačinili 26 službenih zabilješki i 63 SPI obrazca koji se odnose na vršnjačko nasilje.

Ukupno je evidentirano 30 slučaja narušavanja javnog reda i mira, te je evidentno povećanje za 8 ili 36 % u odnosu na 2017.godinu.

U ovim narušavanjima evidentirana su ukupno 44 prekršaja, od čega 43 prekršaja po Zakonu o JRiM i 1 prekršaj prema općinskoj odluci. U odnosu na 2017.godinu evidentno je povećanje broja prekršaja za 13 ili 42 %.

Za počinjene prekršaje ukupno je prijavljeno 69 počinioca (povećanje za 36 ili 109 %), protiv kojih je podnešeno 30 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Evidentiran je jedan prekršaj koji su počinila dijeca do 14 godina starosti, a koja nisu prekršajno odgovorna.

Prekršaji su evidentirani na području Grada Cazin (34), zatim općine Bosanska Krupa (4), općine Sanski Most (4), Grada Bihać (1) i općine Bosanski Petrovac (1).

Prema strukturi izvršenih prekršaja po Zakonu o JRiM najbrojniji su prekršaji: tuča-fizički napad-25, zatim vika, galama, drsko ponašanje-14, naročito drsko ponašanje-3, uživanje opojnih droga na javnom mjestu-1, te jedan prekršaj prema općinskoj odluci.

Posebno je bitno istaći aktivnosti koje preduzima MUP USK preko Uprave policije vezano za prevenciju, ali i suzbijanju vršnjačkog nasilja, kao što su:

- Kontinuirani obilasci škola uključujući i vrijeme kad škola ne radi,
- Suradnja sa direktorima i pedagozima osnovnih i srednjih škola, kao i ostalim uposlenicima,
- Kvalitetnija saradnja sa centrima za socijalni rad,
- Prisustvo policijskih službenika blizu škola naročito kada je najčešća frekvencija kretanja učenika (prije početka smjene, međusmjene, nakon nastave, za vrijeme odmora učenika),
- Utvrđivanje identiteta lica koja ne pohađaju školu i za koja se sumnja da bi mogli ugroziti sigurnost učenika i njihovo udaljavanje od škola i oduzimanje nedozvoljenih predmeta,
- Rad policije u zajednici,
- Oduzimanje raznih predmeta (nož, palica, lanac) kojima se mogu nanijeti povrede,
- Obilasci autobusnih stanica, kao i drugih mjesta kojima se kreću ili se nalaze učenici u dolasku i odlasku u školu,
- Suzbijanje konzumiranja alkohola i zloupotrebe droga od strane učenika u školama i na javnim mjestima,
- Procesuiranje krivičnih djela i prekršaja počinjenih vršnjačkim nasiljem,
- Ostale preventivne i represivne mjere.

Postupanje policije je profesionalno uz poštovanje ličnosti počinioca vršnjačkog nasilja, stepena njegovog mentalnog razvoja, psihofizičke zrelosti i ostalih faktora bitnih za rad sa maloljetnim licima koja su počinioci ove vrste nasilja.

Procjene govore da još uvijek ima slučajeva prikrivanja i neprijavljivanja vršnjačkog nasilja iz straha, neshvatanja, nerazumijevanja, što dovodi do težih oblika nasilja i stradanja žrtve.

Posebno su bitne edukacije, ne samo učenika, već i roditelja, prosvjetnih radnika, ali i policije. Samo obučeni, svatko za svoju oblast, moći će u ranoj fazi prepoznati vršnjačko nasilje, prijaviti ga, riješiti. Krajnji cilj treba biti škola bez nasilja.

Bitno je napomenuti da maloljetnici (djeca) starosti do 14 godina nisu krivično i prekršajno odgovorni, već njihovi roditelji, odnosno staratelji.

III OCJENA STANJA

A - Osnovna ocjena

- Analitički i statistički pokazatelji upućuju da je vršnjačko nasilje, kojim se najneposrednije ugrožava sigurnost učenika, prisutno i kao takvo prepoznato kao vid nasilja i na USK.

- Ova vrsta nasilja manifestuje se češće vršenjem prekršaja ili drugih manje štetnih i sitnih incidenata (uznemiravanje, vrijedanje, drsko ponašanje), a nerijetko i kroz vršenje krivičnih djela.
- Međutim, ne treba zanemariti činjenicu da se određen broj vršnjačkog nasilja riješava na nivou škola – porodica – centar za socijalni rad, bez prisustva policije.
- Još uvijek ima slučajeva da se iz straha, zablude ili sličnih razloga jedan dio nasilja ne prijavljuje, naročito kada je u ranoj fazi, tako da se ono produžava, žrtva trpi, a počinac ostaje nekažnen.
- Zbog toga su neophodne kvalitetne edukacije ne samo djece već i roditelja, prosvjetnih radnika, centara za socijalni rad i policije.
- U 2018. godini broj KD je povećan za 1 ili 11 %, narušavanja JRiM za 8 ili 36,4 % i ostalih incidenata za 26 ili 124 %.
- Slučajevi vršnjačkog nasilja evidentirani su na području Grada Cazin (43), zatim Grada Bihać (14), općine Sanski Most (13), općine Bosanska Krupa (8), općine Velika Kladuša (8) i općine Bosanski Petrovac (1).
- Krivična djela prijavljena su na području Grada Bihać (4), Grada Cazin (4), općine Sanski Most (1) i općine Bosanska Krupa (1).
- Prekršaji su evidentirani na području Grada Cazin (34), općine Bosanska Krupa (4), općine Sanski Most (4), Grada Bihać (1) i općine Bosanski Petrovac (1), a ostali događaji (incidenti) evidentirani su na području PS Cazin (19), PS Bihać (9), općine Sanski Most (8), općine Velika Kladuša (8) i općine Bosanska Krupa (3).
- Slučajevi vršnjačkog nasilja nisu evidentirani na području općine Ključ i općine Bužim.
- Ukupno vršnjačko nasilje najviše je u porastu na području Grada Cazin (za 33), općine Sanski Most (za 11), Grada Bihać (za 11) i općine Bosanski Petrovac (za 1), a u padu na području općine Velika Kladuša (za 12), općine Ključ (za 5), općine Bosanska Krupa (za 2) i općine Bužim (za 2).
- Evidentno je povećanje broja počinioца za 32 ili 46,4 %, a među počiniocima dominiraju muški počinioци sa 89 %. Po strukturi najbrojniji su oni starosti 16 – 18 godina (48 počinioaca). Najviše počinilaca evidentirano je na području Grada Cazina (32).
- Evidentirano je povećanje broja žrtvi za 9 ili 17 %, od kojih je 73,8 % muških, a 26,2 % ženskih, tako da su muški dominantni i kao počinioци i kao žrtve.
- Od pet vrsta počinjenih krivičnih djela u 2018.godini dominacija KDnanošenje LTP (4). Sva KD su rasvijetljena.
- U 2018.godinu evidentirano je 30 slučaja narušavanja JRiM-a sa elementima vršnjačkog nasilja u kojima su evidentirana ukupno 44 prekršaja, među kojima dominiraju tuča, fizički napad (25), a najbrojniji su na području Grada Cazin (34).

Stanje sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja u 2018. godini u cijelini se može ocjeniti kao zadovoljavajuće.

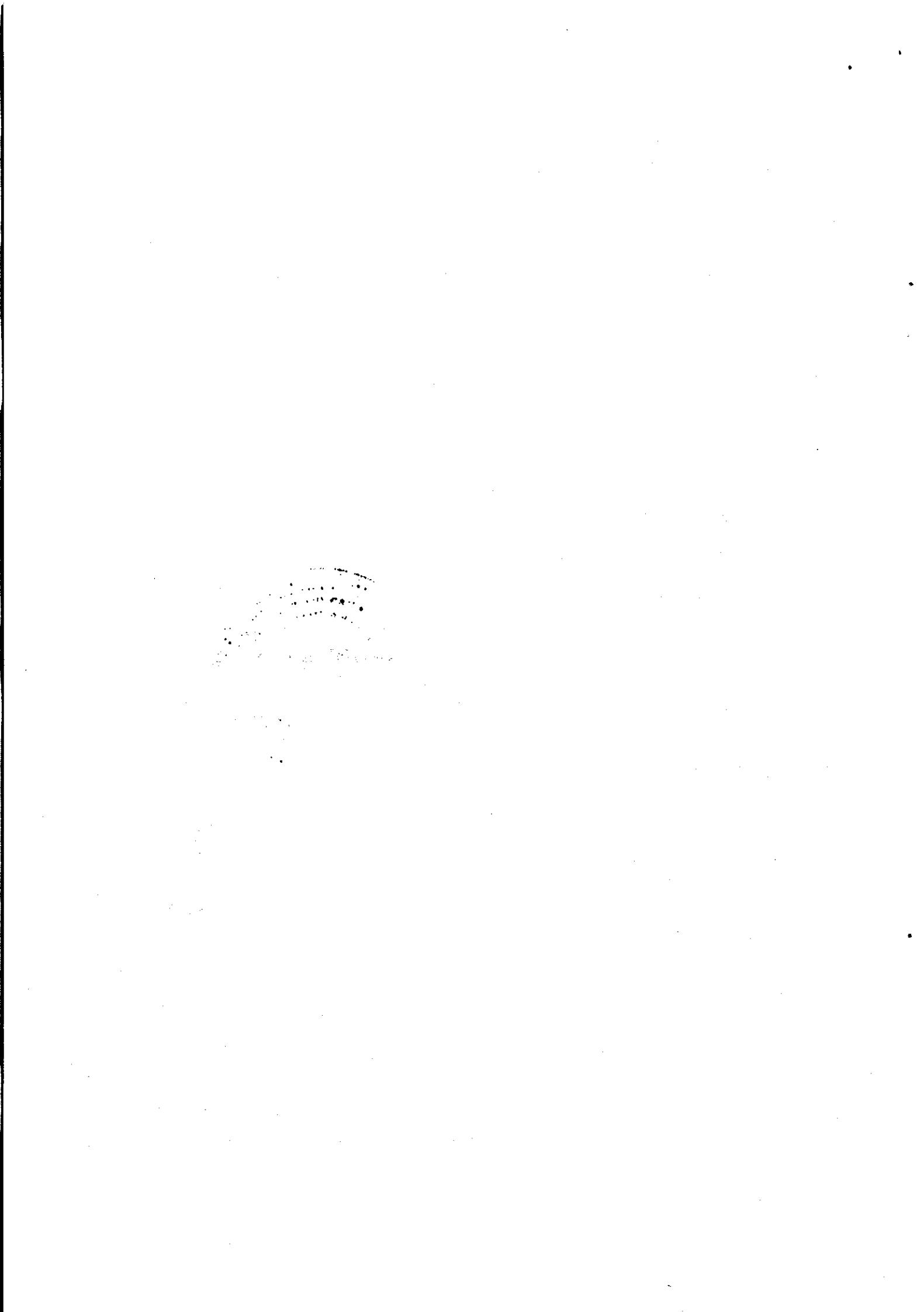
B - Rezime

Rezimirajući izloženo za 2018. godinu treba naglasiti:

- Vršnjačko nasilje prisutno je i na Unsko – sanskom kantonu i sa njim se ugrožava sigurnost učenika.
- Stanje sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja u 2018. godini je pogoršano.
- Pozitivno je da nije bilo smrtnih slučajeva, niti samoubistava zbog vršnjačkog nasilja.
- Policija se i dalje susreće uglavnom sa posljedicama vršnjačkog nasilja, kada ono poprimi teže oblike, a pretpostavlja se da se jedan dio ovog nasilja i ne prijavi policiji.
- Za efikasno suzbijanje vršnjačkog nasilja veoma su bitne edukacije, kako policije tako i drugih institucija, roditelja, prosvjetnih radnika i sl.
- Nasilje se najčešće događa u školama ili njihovoј blizini, ali ga ima i na putu do škole (autobuske stanice i sl.).
- Vršnjačko nasilje u 2018. godini je u porastu za 67 %.
- Najbrojniji počinioци, ali i žrtve su muškarci.
- U 2018. godini vršnjačko nasilje najizraženije je bilo na području Grada Cazina (43 slučaja).
- Sva evidentirana krivična djela su rasvijetljena uz profesionalan rad policije.

C – Prijedlog mjera

- Vršiti edukaciju policijskih službenika, roditelja, prosvjetnih radnika, djece.
- Intenzivirati aktivnosti policije, naročito preventivnog karaktera, a u cilju daljnog jačanja sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja. Kroz pojačanu pozorničko - patrolnu djelatnost, angažman policajaca zaduženih za rad sa zajednicom (RPZ) razvijati daljnje preventivne oblike kako bi se vršnjačko nasilje smanjilo i svelo na najmanju moguću mjeru.
- Ostvariti kontinuiranu saradnju sa školama i roditeljima, u skladu sa obavezama i nadležnostima.
- Kontinuirano jačati saradnju policije sa centrima za socijalni rad, ministarstvom obrazovanja, pravosudnim organima, vladinim i nevladinim udruženjima, i drugim institucijama koje se bave vršnjačkim nasiljem radi preduzimanja planskih i zajedničkih aktivnosti, posebno edukativnog karaktera.
- Posebnu pažnju posvetiti već evidentiranim počinocima nasilja, te licima izvan škole koja ugrožavaju sigurnost učenika, kao i školskim ustanovama u kojima je navedena problematika najizraženija, te ciljano u istima pojačati zajedničko djelovanje. Obezbjediti preventivno

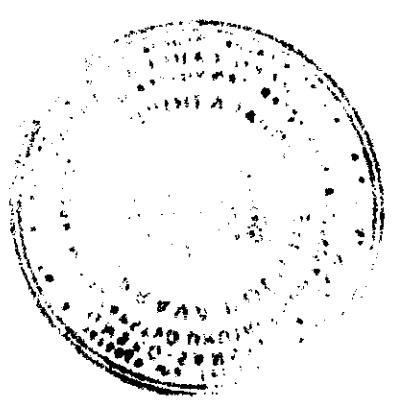

prisustvo policije u blizini škola, na važnijim raskrnicama, autobusnim stanicama i drugim mjestima okupljanja učenika na putu do škole.

- Kroz medijske istupe policijskih službenika, na raznim sastancima i drugim okupljanjima i saradnju sa zajednicom obuhvatiti i problematiku vršnjačkog nasilja, a sve u cilju podizanja svijesti o njegovoj štetnosti po društvo u cijelini.
- I u narednom periodu nastaviti provođenje planiranih aktivnosti policijskih službenika po osnovnim i srednjim školama, s ciljem podizanja svijesti učenika o štetnosti vršnjačkog nasilja, kao i posljedicama koje ovaj vid nasilja može izazvati kod djece i maloljetnika, te u iste aktivnosti uključiti nadležne službe Ministarstva obrazovanja USK i sve vladine i nevladine organizacije koje se bave navedenom problematikom.

AJ

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona”, broj: 9/17), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Skupština Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana 2019.godine, donosi:

Z A K L J U Č A K

I

Prima se na znanje Informacija o sigurnosti od vršnjačkog nasilja u školama na području Unsko – sanskog kantona za 2018.godinu.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: _____ /19
Dana: _____ 2019.godine

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona

Agan Bunić